

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Calea Regele
Ferdinand 66. Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

Cluj-Kolozsvár, III. évfolyam
6. szám. 1934.
január 10. Szerda

A tiszta erkölcs

minden államnak támasza, talpköve — mondotta a nagy magyar költő, akinek klasszikus szavai örök életűek, mert ma is reá illenek a legkülönbözőbb politikai viszonyokra. Így a franciaországi Stavisky-botrány esetében is, amelyhez hasonló szélhámosság a hírhedt Panama-csatorna-ügy óta nem döbbentette meg a civilizált világot. Egy orosz származású szélhámos kalandor magasrangú politikai tényezők megvesztegetésével összevásárolta az optáns-pörben érdekelt utódállami magánosok népszövetségi bonjait s azokat francia biztosító társaságok megkárosításával lombardirozva, milliós veszteséget okozott a becsapott optánsoknak és a népszövetségi kölcsönben érdekelt francia polgárság pénzügyeinek.

Az óriási panama azonban olyan okos és erélyes gesztust váltott ki a francia kormányból, amely pedig csak nemrég alakult meg s így semmi része sincs a világraszóló panamában, hogy ez a gesztus dicséretére válik a demokratikus Franciaország korrekt kormányának s újabb bizonyítéka annak, hogyan juthatott Franciaország a politika tisztességes eszközeivel az európai nagyhatalmasságok élére. A jelenlegi francia kormány ugyanis egy bátor sakkhuzással teljes felelősséget vállalt a Stavinsky-panama által megkárosított francia biztosító társaságok kártérítésére nézve s az okozott 500 millió frank kárt, mint kiadási tételt rövidesen beillesztette a francia állam költségvetésébe. Ezzel demokratikus elveit követve, a francia kormány elejét vette az állam ellen indítandó kártérítési perek lavínájának és kihangsúlyozta, hogy bár a francia kormány nem felelős sem jogilag, sem anyagilag az okozott károkért, mégis az állam erkölcsi felelőssége miatt nem engedheti meg, hogy egyes politikusok és panamisták visszaélései miatt országának bármely társadalmi osztálya, polgárságának bármely része anyagi kárt szenvedjen. Mert nemcsak a költő, hanem a becsületes demokrácia igazsága szerint is: minden államnak támasza, talpköve a tiszta erkölcs.

Franciaország ezzel a demokratikus, bátor fellépésével követendő példát statuált a civilizált világ minden államának, ahol csak lelketlen kapzsi politikusok megvesztegetésével panamák tűnnek fel és az országok félrevezetett népeinek anyagi és erkölcsi kárára burjánznak.

g. á.

feltételekhez köti Titulescu a kormányban való működését

Magas állásu tisztviselőknek kell távoznuk, hogy Titulescu - jöjjön

(LONDON.) A Reuter távirati iroda, amely igen megbízható forrásból szerzi értesüléseit, bukaresti jelentés alapján közli, hogy Titulescu csak abban az esetben vállalja el a külügyminiszteri ténckét Tatarescu kormányában, ha eleget tesznek annak a kívánságának, hogy a jelenleg magas tisztséget betöltő főtisztviselőket, akik felelőtlen működésükkel kárát okoznak az országnak, eltávolítsák. Titulescu többek között

a rendőrség és a csendőrség egész organizációját bocssássák rendelkezésére.

VALTOZÁSOK A DIPLOMACIAI KARBAN

(BUKAREST.) A „Curentul” c. bukaresti lap azt írja, hogy a Tatarescu-kormány nagy változtatásokat fog eszközölni a diplomáciai karban. Grigorcea budapesti követet, a lap jelentése szerint, Párisba helyezik át. A volt párisi követ, pedig Bukarestben kap fontos megbízatást.

(BUKAREST.) Tatarescu miniszterelnök és Inculet belügyminiszter tegnap kihallgatáson voltak az Uralkodónál. Az audienca után Öfelsége ebédre látta vendégül a két minisztert. Délután Paul Anghelescu tábornok, minciós miniszter, továbbá Titulescu postavezérigazgató járultak a király elé. A miniszterelnök és többi személyiségek az esti órákban távoztak el Szinajából és 9 óra felé érkeztek Bukarestbe. Tatarescu Franasovici miniszter lakására hajtattott, ahol folytaták a már előzőleg megkezdett tárgyalásokat. Éjfél felé a miniszterelnök felkereste Titulescut, aki valószínűleg a mai napon fog kihallgatásra menni a királyhoz.

Az „Universul” szerint a tegnapi királyi kihallgatások és miniszteri tárgyalások Titulescu személyével vannak kapcsolatban, aki tudvalevőleg bizonyos feltételekhez

szabta a külügyminiszteri ténckét vállaltását.

Az „Universul” is megerősíti a Reuter-iroda hírét, amely szerint Titulescu

hajlandó együtt működni a jelenlegi kormánnyal, ha a rend fentartásával megbízott magasabb

személyiségek közül többeket kicserélnek.

Jólinformált politikai körök szerint — noha súlyos nehézségek vannak még a kérdés körül — lehetségesnek látszik, hogy a mai napon tisztázódni fog a helyzet

Hír szerint ál-Stavinskyt tettek el lábaltól, hogy félrevezessék a felzudult közvéleményt

(PÁRIS.) A bayonnei Credit Municipal bukása alkalmával kikapott világraszóló panama, amelynek hőse Sascha Stavinsky, akinek kezén milliók tűntek el, párisi jelentés szerint

tegnap este abban a pillanatban, amikor a rendőrség emberei megjelentek a Chamonixban bérelt villájában, revolverrel agyonlőtte magát és kórházba szállítása után nyomban meghalt.

A rendőrség emberei házkutatást tartottak a nagystilű fezőr villájában, ahol megtalálták Stavinsky utlevelét, amelyről megállapították, hogy hamis.

A párisi lapok annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy

Stavinsky nem is lett öngyilkos, hanem felsőbb utasításra két besugó tette el lábaltól.

Ezt a nézetet megerősíteni látszik az is, hogy amikor Stavinsky le-tartóztatott büntetésével tudat-ták, hogy Stavinsky agyonlőtte magát, lehetetlennek tartották ezt az állítást.

NEM MONDOTT LE A FRANCIA KORMÁNY

(PÁRIS.) A francia kormány tegnap Chautemps miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartott, amely nagy meglepetéssel végződött. Ugyanis mindenki azt várta, hogy a minisztertanács a Stavinsky-panama miatt elhatározza lemondását. A

lemondás azonban nem következett be és ami a legmeglepőbb, a kormány állást foglalt Dalamier gyarmatiügyi miniszter mellett, akinek tudvalevőleg nagy szerepe van a panamában és akinek lemondását követelte a sajtó a Stavinsky-panama kirobbanása óta.

RENDÖRGÖLYŐ ÉRTE STAVINSKYT

(PÁRIS.) Stavinsky öngyilkosságának híre egész Franciaországban nagy felháborodást keltett. A ma déli párisi lapok azt írják, hogy Stavinsky nem lett öngyilkos, hanem rendőrgölyők ölték meg, mert minden jogcímük meg volt a hatóságoknak arra, hogy eltegyék lábaltól Stavinskyt.

A tegnap esti minisztertanácsban, mint táviratunk jelenti, Dalamier gyarmatiügyi miniszter még is benyújtotta lemondását s így a kormány a helyén marad.

SPANYOLORSZÁGBAN IS STAVINSKY

(MADRID.) Az „Echo de Paris” madridi értesülései szerint a fezőr Spanyolországban mezőgazdasági hitelintézetet akart létrehozni 500 millió pezeta alaptőkével. A részvényjegyzési felhívásokat már szét is küldötték, amelyből a megállapodás értelmében Stavinsky 50 millió pezetát kellett volna vállaljon. Mikor azonban felszólították, hogy a részvényjegyzésnek tegyen eleget, megszökött s azóta hírét sem hallották.

Aranyifju

(Hunyady Sándor színjátéka a kolozsvári Magyar Színházban).

Modern detektivregény? ... Nem: egy szelídke élet, a mai élet mindezen jellegzetességével, tehát szennyével, képmutatásával és könyörtelenségével. Igen, ma 1934-ben még mindig így élnek, így élhetnek némely emberek. Vajudik a korszak, szörnyű problémák tornyosulnak az idő fölül és az emberek egy kicsinyke rétege minderről semmit sem tud, nem akar tudni. Divatos fürdőhelyeken, mindennapos látvány: a flapper maszkírozó 50-60 esztendő s miképpen vénség, aki csörgő aranyával vásárolja meg a kéjt. És éppen úgy hozzálatkozik ehhez a környezethez a 24-25 esztendő aranyifju is, aki hitványságának teljes fegyverzetében vízi vásárra a maga külső férfiasságát. Itt „kék liheg és arany csörög”. Igaz: sokszor a vér is csurran.

Hunyady Sándor jószemű író. Meglátja a síma kialsóségek alatt a szennyet és a gennyet. Figurái husból, vérből való, törölmetszett, igazi emberek. Nem angyalok, nem ördögök, csak emberek. Az író tükröt tart felénk és megmutatja, mi van körülöttünk, előttünk és mögöttünk. Szerettem henné, hogy nem filozófál, nem analizál. Szintetikus tömörséggel mutatja meg a mai mostani életünk egy részecskéjének leendőzetlen arculatát. Igen, ilyenek ők: a milliomas amerikai vénasszony, akinek a szíve fiatal maradt s aki szomjazza a kéjt. Az aranyifju, akinek a foga az előkelő fiatal angol lányra vaskí, de pénz híján a 60 esztendő flapperhez döngölődik. A komorna, akinek viszonylag jól megy a sora, de irigyl az urak kényelmét, gondtalan dözsölését s az ériség végül is szörnyű utakra sodorja. A sofför, aki beleszédül a komorna testébe s csábító igéreteibe és gyilkosságra vetemedik. A mindent fölényesen kezelő angol főúr és szőlől is óvott leánya, akik az aranyifju képmutató közlékenysége és himfölynye megszedi. Ezek körül forog minden. Hunyady Sándor nem mozgatja az alakjait, élnek azok maguktól is. Jönnek-mennek, gondolkoznak, vágyódnak, irigykednek, gonoszokodnak, sőt néha megyletkiek is: Emberek. Leginkább törpék, de óriásoknak szeretnék mutatni magukat.

A darab első része lassú vontatottan indult, de ez talán rendezésheli műhibának vehető. A gerince táján aztán megindul a cselekmény, forr, kavargó minden. A nézők idegei szinte a pattanásig feszülnek az egymást követő jelenetek során. Az előadás nem simul egészen az író intencióihoz. Egyik-másik szereplő — s leginkább a főszereplők — nem tudták annyira valószínűsíteni a szerepeiket, mint ahogy azt az író két, sőt három kivül elgondolta. A 60 éves milliomas amerikai asszonyt játszó Hunyadiné Körösi Juci nem hozta ki egészen mindezt, amit ebből a figurából ki lehetett volna hozni. L. Szántó Margit a komorna szerepében sokszor közel félkört a valósághoz, ám bizonyos rutinhiány felekezte erősen a képességeit. De hiszen gyakorlat teszi a mestert. F. Bárdi Teréz a fiatal angol leány alakítója, talán még leginkább találta el azt a hangot, amelyet a szerző rajta keresztül meg akart szövelni. A férfi szereplők közül a címszerepet játszó Kovács György kétségen kívül jómegjelenésű és kellemes organumú fiatalember, de még kiforratlan. Nem egyszer bizony melléje fogott a szerepének. Tóth Elek ellenben tetőtől talpig angol főúr. Hideg, közönyös és mégis közvetlen. Az epizód szereplők legtöbbször egyszerű alakítást nyújtott. Forgács Sándor igazi levanti-nusnak mutatkozott. A minden hájjal megkent és semmiféle gonoszagtól vissza nem riadó, franciába ojtott görög... Tompa Béla sofförje egyenesen megdöb-

öntő. Az alapjában véve gyáva, végül a gyilkossá züllő individuum megtestesítője. Minden mozdulata hibátlanul hatott. Nagyon jó Tompa Sándor a rendőri biztos szerepében. Fölényes, cinikus és sokszor brutális modorát az élet eleven-sége jellemezte. Néhány szavas szerepe volt csak Réthely Ödönnek, de ahogy mint a luxus hotel főportása, a rendő-

kapitány előtt állt és beszélt, ahogy mozgott, mindenképpen a kitűnő színész kvalitásait adta. Balázs Sainu rendőrkapitány, Stoll Béla mint rendőri őrmester és általában a többi kisebb szereplő is képességeik szerint a lehető legjobbat adta.

(H. J.)

Még egy nyíltlevél Bernádi Györgyhez

ALELNÖK UR!

Ezen, hónapokon keresztül együtt tanácsoskodtunk Önnel a városi torony alatt.

Minden hónapban összeültünk ugyanevezett tanácsulésekre, hogy ott elintézzük a polgárság ügyes-bajos dolgait s lett minden tanácsülésnek az eredménye egy hatalmas jegyzőkönyv, amelyet a következő tanácsuléseken felolvastak, hitelesítettek és a többi.

Talán senki a levitézett tanács tagok közül olyan intenzív részt, szerepet nem vállalt és nem töltött be, mint éppen Ön alelnök ur, aki megtette azt a minuciózus szórászhagatást, hogy jegyzőkönyvek szerkesztésekor szavakat, gondolatjeleket, pontokat korrigáltatott ki, amely mondatokban Önről, az Ön aktivitásáról volt szó. En egyetlen szóval nem dicsekszem, sem rosszabb, sem jobb nem volt ez a tanács anél a politikai kurzusnál, amelyben voltunk és amelynek köszönhetjük, hogy a magunk erejére, tudására, vagy olykor nemtudására bízta egy nyomorúságos párosnak intézését, tettük azt, amit tudtunk tenni s amire lehetőséget nyújtott a fenti drill és a bürokrácia. Akartunk adni munkát a munkanélkülieknek, nem volt rá pénzünk. Akartunk legalább segíteni a munkanélkülieken, jött a miniszter és éppen negyedére törte le az általunk terbevetett összeget, akartunk spórolni, nem lehetett, akartunk költekezni, azt egyesek tehetők, egyesek lesték a kulcsukat, egyesek szívták a fogukat, de mindenesetre tovább az akaratnál nem igen futotta. Ugy voltunk ezzel a mi tanácskodásunkkal, hogy ha valaki statisztikát készített volna arról, hogy hány határozatot hoztunk, hány bizottságot küldöttünk ki s ennek ráadásaképpen hány millió szót mondtunk el az össztanácsuléseken, akkor kijönne egy olyan eredmény, amivel mi innen Marosvásárhelyről világrekordot érhetnénk el. Hát természetesen voltak, mint ahogyan ma is van-

nak egyesek, akik vigan szedték azokat az ugyanevezett zsetonokat, amiket, hogy megmagyarázzak, úgy kell értelmezni, hogy ha a városi szemetes jelentette, hogy egynémely gödör megtelt már szeméttel, akkor azonnal kiszállt egy bizottság, rendszerint öt tagból álló, akik megállapították s ezért a megállapításért kaptak naponta, kétnaponta, ahányszor csak ki kellett szállani, annyszor 300 lejeket. De aztán más egyebeket Alelnök ur, valljuk meg az egy igazat, mi bizony nem igen csináltunk.

Az Ön álláspontja ellenzéki volt ugyan, ezt én soha nem tagadom, Bernádi ur, de végzetesen súlyos ellentmondást látok abban a magatartásában, amit a levitézett tanácsul kapcsolatosan tanúsított és abban, amit most nemcsak hogy tanúsítani, hanem betölteni tetszik. Az utóbbi időkben visszaélésekről, inkorrektiségekről, törvénytelenésekről s általában olyanfélékről hangos a marosvásárhelyi csárda, amik az interimár jogosultságát indokolják s az az érdekesítő ezekben a megnyilatkozásokban, hogy jobbra éppen Öntől erednek ezek a súlyos megnyilatkozások. Öntől, aki maga is részese, együtt működője, hogy ne mondjam, egyik alkotó eleme volt a levitézett tanácsnak. Fel kell dobni egy kérdést itt, a nyilvánosság előtt Alelnök ur, hogyha csaltak, esetleg loptak, esetleg panamáztak abban a tanácsban, amelynek Ön is eminens tagja volt, mindezt az illegálitást hogyan nézhette el, miért nem dobta nyilvánosság elé a panamákat, amiknek kikurkászásához Marosvásárhelyen senki jobban nem értett, mint éppen Ön? Hogyan lehet egy levitézett rezsim balkezességét felhasználni arra Bernádi ur, hogy ennek súbája alatt Ön az interimárok törvénytelenességével kapcsolatosan meghirdetett, propagált fix álláspontját — máról-holnapra — szegre akassza s abból a Bernádiból, aki öt nappal a kinevezése

előtt egy 34 tagú intéző tanács előtt azt jelenti ki, hogy: „Nincs emberi erő, amely elfogadtassa velem valaha is az interimárok létjogosultságát...”, pont interimár alelnököt csinált. Miféle alappon történt ez?

Ezt szeretnők tudni itt, Marosvásárhelyen Öntől, Bernádi György ur.

Van egyvonaluság a politikában és van kaméleonkodás a politikában. Kinek a papné, kinek pedig a pap gusztusos. Minden az izlés, a karakter és megbízhatóság dolga. Mi mentünk évekig keresztül Ön után ebben az álláspontjában is. Követtük a vezért állhatatosan. Hittünk a marosvásárhelyi magyar polgármesterben és hittünk abban, hogy van egy ősz vezérünk, aki soha az interimárkodást el nem ismeri ott, ahol nem történtek visszaélések, ahol a törvény minden szankciója érvényesítő lett. S aztán felébredtünk egy szép napon arra, hogy mi ugyan tovább hirdettük a magunk igazat, de a vezér dezerált s ott maradtunk a faképnél a magunk kisebbségi álláspontjával.

Ott hagyott bennünket Ön, dr. Bernádi György ur s ma vigan alelnököl a marosvásárhelyi interimárban, tudtunk és beleegyezésünk nélkül.

Ezt előgre meg lehet tenni, de éppen Ön ne teremtsen jogalapot az interimárnak azzal, hogy pont azt a városi tanácsot kompromittálja a gyon, amelynek egyik oszlopos tagja Ön is volt.

Ezt ne tegye Alelnök ur, mert ennek már illata volna.

Egy volt tanácsos.

A városi tanácsosok panaszai

BOTRÁNYOS ÁLLAPOTOK AZ ÓVÁRBAN

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Az Óvár, mint köztudomású, mindig egy igen csendes, szolid és diszkrét része volt városunknak. Egy pár éve azonban megváltozott a helyzet. Ez a város rész ma már tömve van uccailányokkal, akik itten laknak és innen indulnak ki az Óvár uccáinak sarkaira üzletkötés végett. Ha azonban ezek a leányok a nem épen becsületes emberek szeme elé teríteni való tevékenységüket nem feltűnően csinálnak, hanem több és kevesebb szerénységgel, úgy egy szavunk sem volna. De ezek a lányok közbotrányt okozva tulhagosan leszólitanak diákok, fiatal és öreget és valósággal ambicionálják azt, hogy mind rikácsolókban vonják magukra a figyelmet.

De nemcsak az erősebb nemet tüntetik ki az éjjeli naivák hangos megszólításukkal, de már a koraesti órák is zajosak azoktól a megjegyzésektől, amelyek ezen a környéken lakó urinók és urilányok után kiabálnak. Mindenesetre felhívjuk az illetékes hatóság figyelmét erre és kérjük, hogy szabadítsa meg ezt a városrészt ezentől az alkalmatlan elemektől. Több óvári polgár.

Kolozsváron
legolcsóbban,
legszebben és a
legdivatosabban

Czink

modernül berendezett
kermefestő és vegytisztító
gyára dolgozik!!

Aki szép

mesés, vagy más ajándék-könyvet,
papír vagy írószert olcsón akar
vásárolni, az forduljon bizalommal

KESZEY könyvkereskedéshez,
Cluj-Kolozsvár, Főter 7. sz.

Hogyan lesz a szavazatokból képviselőház

(BUKAREST.) Az a nehéz matematikai művelet, amellyel a választási törvény értelmében a mandátumok szétosztása jár, véget ért. A központi választási bizottság végérvényesen szétosztotta a képviselői mandátumokat és így teljesen tiszta képet alkothatunk a választások eredményéről. Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy a választások ellen az ellenzéki pártok különböző kifogásokkal éltek és élnek és olyan tényekre hivatkoznak, amelyek a választások tisztaságát kétségbe vonják. Ezek a kifogások két irányúak, egyrészt a választási propaganda és a jelölő listák beadásának szabálytalanságát vetik az illetékesek szemére. Az 1933. évi választás egészen bizonyosan messze mögötte marad tisztaságban az 1932. évinek. Különösen az Országos Magyar Párt, a Zsidó Nemzeti Párt és Szociáldemokrata Párt az, amely a helyi hatalmasságok önkényei ellen hiába tiltakozott ismételtelen a kormányánál, úgy, hogy a zsidók és szociáldemokraták a választások kezdetekor tisztában voltak azzal, hogy a törvényben előírt mini-

mális kvótát nem fogják megkapni, mert megakadályozták őket a jelölő listák letételében éppen a legerősebb megyékben. A Magyar Pártnál azonban a propaganda szabadon mehetett annyira, hogy a párt vezetői meglepődve állapították meg a nagy szabadságot, de szívszorogva várták, mikor, honnan és milyen formában fog lecsapni az a menykő, amely a szépen indult választást meghiusítja. Náluk ez a menykő az urnákba csapott bele, mert azok felnyitásánál a Magyar Párt bizalmiai nem lehettek jelen, úgy, hogy amint az dr. Willer József multikori nyilatkozatából is kiténik a legkellemetlenebb meglepetések érték a Magyar Pártot. Nem szabad végül az eredmények megítélésénél figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a Vaszgárda nem szerepelhetett a választásoknál és így az ehhez a pártához tartozók szavazatai különböző ellenzéki pártok között oszlanak meg.

A VALASZTÁSOK VÉGLEGES EREDMÉNYE az 1931. és 1932. évekkel összehasonlítva a következő volt:

	1931	1932	1933
Szavazatra jogosultak száma:	4038464	4220731	4380354
Leadott érvényes szavazatok:	2927112	2987129	2919793
Nemsemmisített szavazatok:	82558	87810	58955

Az egyes politikai csoportok a következő számú szavazatokat kapták:

	%	1931	%	1932	%	1933
Nemzeti-parasztpárt:	14.99	438747	40.30	1203700	13.92	414685
Gheorghisták:	5.93	173586	6.53	195084	4.96	147665
Nép Párt:	4.82	141141	2.16	64525	1.58	47114
Magyar Párt:	4.75	139003	4.75	141894	4.01	119562
Cuzisták:	3.89	113862	5.32	159071	4.47	133205
Lupisták:	3.44	100682	5.72	170860	5.11	152167
Szociálisták:	3.25	99957	3.38	101068	1.26	37672
Vaszgárdisták:	2.0% alatt	2.37	70674	—	—	—
Kommunisták:	2.52	73716	—	—	—	—
Gogisták:	—	—	3.64	108857	4.09	121748
Zsidók:	2.19	64193	2.26	67582	1.29	38565
Liberálisok:	47.49	1389901	13.63	407023	50.99	1518864
Argetoianu:	—	—	22.8	68116	2.46	73208
Iunian:	—	—	—	—	2.78	82930

Az utolsó három évben a választási eredmények alapján a mandátumok a következőképpen oszlottak meg:

	1931	1932	1933
Nemzeti-parasztpárt:	30	274	29
Liberálisok:	289	28	300
Argetoianu:	—	5	5
Gheorghisták:	12	14	10
Nép Párt:	10	4	—
Magyar Párt:	10	14	8
Guzisták:	8	11	9
Lupisták:	6	7	—
Szociálisták:	6	7	—
Stere:	6	—	6
Iunian:	—	—	—
Kommunisták:	5	—	—
Zsidók:	4	5	9
Gogisták:	—	5	—
Vaszgárdisták:	—	5	—

HOGY SZAVAZTAK KERÜLETENKENT

Az 1933-as választáson a kormány megkapta az abszolút többséget, míg az előző választásokon az akkori kormányok által elért szavazatok az 50 százalék alatti maradtak.

A Nemzeti Parasztpárt 1.07

százalékkal kapott kevesebb szavazatot 1933-ban mint 1931-ben. Számszerűen 24.000 szavazattal kevesebbet. Míg azonban 1931-ben a szavazatoknak a többségét Erdély adta, addig most a régi királyság és Besszarabiá volt az, amely a Nemzeti Parasztpárt szavazatainak a többségét kitevte.

Aránylag a legtöbb szavazatot Muscel-, Arges- és Alsófehér-megye adta, holott azelőtt az erdélyi megyék vezettek. A 29 mandátumból mindössze 9 jut Erdélyre, 2 Besszarabiára és 18 a régi királyságra. Ez az eredmény rendkívül jellemző, mert azt mutatja, hogy a Nemzeti Parasztpárt, amelyet általában erdélyi pártoknak tartanak és amelynek mindeddig Erdély szinte bevehetetlen vára volt, ezúttal megcáfolta e hite és kénytelen volt az elsőbbséget a régi királyságnak átengedni. Első ízben történik meg, hogy sem Arad, sem Brassó, sem Kolozsvár nem küld nemzeti parasztpárti képviselőt a kamarába. Az ok kizárólag azokban a harcokban keresendő, amely a Nemzeti Parasztpárt erdélyi csoportjában Maniu és Vajda párthívei között dúl és amelyek Vajda és párthíveinek a jelölésektől való visszalépését okozták. Egészen bizonyos, hogy az erdélyiek összehasonlíthatatlanul jobb eredményt értek volna el akkor, ha félretéve minden személyeskedést, egységesen indulnak a választásokba.

LEGNAGYOBB A VESZTESÉG A MAGYAR PÁRTNÁL

Igen érdekes, hogy a legnagyobb veszteséget a mandátumok számában a Magyar Párt szenvedte, amely az 1932. évi teljesen tiszta választások alkalmával 14 mandátumhoz jutott, szemben a mai 8 mandátummal, holott 1932-ben a Magyar Kiszgazda Párt, amely az Országos Magyar Pártnak egyetlen ellenfele, akkor a kormánnyal együtt indult a választási harcba és sikerült is 3 mandátumot szereznie. A Magyar Pártnak 22 ezer szavazattal volt

többje mint ma, holott egészen bizonyos, hogy a Magyar Kiszgazda Párt is elvont néhány ezer szavazatot. Nem valószínű, hogy a magyarpárti szavazatok olyan mértékben csökkentek volna, mint ahogy azt a mostani választás eredménye feltüntetni igyekszik. Ugyancsak aránylag jelentékeny veszteséget szenvedtek Bratianu, Gheorghe hívei is, akik 14 mandátum helyett csak 10 mandátumhoz jutnak. Itt azonban számolni kell egy bizonyos csoporttal, amely visszatért a Duca-féle liberálisok táborába. Avarescu néppártja erősen megérezte Goga kiválasztását és főleg ennek tudható be a néppárt állandóan csökkent szavazati eredménye.

Igen érdekes a szociálisták helyzete, akik 1931-ben és 1932-ben körülbelül 100 ezer szavazatot kaptak, míg 1933-ban alig 40 ezret, tehát az előző szavazatoknak körülbelül 38 százalékát. A szociálisták részéről Flueraş János, a párt elnöke a „Politika” 1933. december 22-iki számában adta meg ennek a körülménynek a magyarázatát.

A KAMARA KÉPE

A kamara képe az idén körülbelül ugyanolyan lesz, mint az előző években, ahol a kormány hatalmas többségével szemben az ellenzéki pártok kizárólag a morális ellenőrzés szerepét fogják betölteni anélkül, hogy a kamarában kormánybuktató akciót kezdhetsenek. A kormányoknak az élete amugysem függött eddig sem a parlamenttől, hiszen a választási törvény révén, amelynek alapján most már hatodszor választanak, a kormány olyan többségre tud szert tenni, amely abszolút urrá teszi a képviselőház felett. A liberális kormány tárgymát tehát semmi esetre sem lehet parlamenti helyzetből következtetve megállapítani, az egészen más okoktól függ, elsősorban a korona bizalmától.

Megszüntették az országos színészegyesület erdélyrészi fiókját

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A romániai színészegyesületnek Erdély és Bánát részére indvaleműleg fiókegyesülete volt Kolozsváron, amelynek tanácsstagjai többségi és kisebbségi színészekből állottak, akik az itteni színész- és artistajelölteket időközönként levizsgáztatták. Amint a „Jóestét!” annak idején megírta, a legutóbbi kolozsvári színész-vizsgán a bukaresti központ egyik kiküldöttje kinos botrányt provokált, aminek az lett a következménye, hogy a vizsgát felfüggesztették és a napokban a bukaresti színészegyesület bizottsága előtt tartották meg.

A színészegyesület kolozsvári fiókjának az ügyében most rendelet érkezett Isac Emil erdélyi művészeti felügyelőhöz, amely szerint a kultuszminisztérium

megszünteti az országos színészegyesület kolozsvári fiókintézményét

az ügyek intézését teljesen a bukaresti központi egyesületre ruházza át. Ezzel a romániai színészegyesület erdélyi fiókja, melybe az erdélyi és bánáti ki-

sebbségi színészegyesület annak idején beolvadt, a továbbiakra nézve megszűnt s ezután

a színész- és artistavizsgákat a bukaresti központi színészegyesület előtt fogják megtartani.

Ez az intézkedés annál feltűnőbb, mert színészeti utánpótlás tekintetében rendkívül hátrányos, ugyanis az erdélyi és bánáti színész- és artistajelölteknek, akik között igen sok szegénysorsú növendék is szokott lenni, ezután a költséges bukaresti utat kell megtenniük, hogy levizsgázhassanak. Ettől eltekintve a kisebbségi színinövendékek, akik magyar nyelven vizsgáznak, olyan bizottság előtt mutakozhatnak csak be, melynek tagjai között kisebbségi színitanácsos — az eddigi intézkedések szerint — aligha foglalt helyet. Mivel pedig az illetékes fórum a külföldi színészek szerződését a kisebbségi színházaknál a minimumra korlátozta, a jövő színész-növendék szempontjából érezhető hátránnyal jár az országos színészegyesület erdélyi fiókjának a megszüntetése.

A REGAL

januári
pazar
műsora

szenzáció

LIA and FRED
közkezdelt duett
TRIO BARISS
a wieni „Tabarin”-ból

Trio Richter
a budapesti
Royal Orfeumból

BÉBI
GABI
ANNI

Műsor kezdete
este 9 órakor. Belépti
díj — Szolid kávéházi árak

Az orvos

Ünnep délutánja. Az ampolna meleg, hangulatos fényt vet a szalonban levő társaságra. A rádió szól. A házigazdára várunk, ki el van foglalva. Mert igen... nem is szalonban, hanem egy közismert fiatal orvos várószobájában vagyunk. Nem, nem mint betegek, hiszen rendelés után van. Már jön is barátságosan mosolygva az orvos.

— Nem volt páciensem, hisz ma különben is ünnep van, csak odabent egy kisse rendeztem.

Be is léptünk az ujjonnan, modernül felszerelt orvosi rendelőbe. Rövid ideig tartózkodtunk ott, idegenül hatott reánk a műtőszal, különböző orvosi műszerek. Kellemes és barátságosabb a kis várószalon.

Beszélgünk... Vonz az orvosi tábla, vannak-e páciensek?

— Oh igen, betegem az van elég, de a honorárium, arról még eszegehetünk.

— Hát nem kötelessége minden orvosnak az öt felkérő betegnek segíteni?

— Nemcsak elsősegélyben kell részt venni a betegét, gyógyszeradás és kezelés nem kötelező. De azért minden orvosnak igen sok ingyen beteg van, akiknek szükség esetén a saját gyógyszerkészletéből nyújt segítyt.

Ime egy eset: az Irtéz-telepen egy igen súlyos beteget látogattam meg. Középkorú asszony utolsó óráit élte. Csúszóinjekciót adottam neki. Kisse jobban lett... Bágyadt szemű a vékony ruhácskáiban didergő gyermekein pihennek, akik már átérzik édesanyjuk szenvedését. Gyógyszert és némi pénz-segélyt hagytam náluk...

A másik esetem a napokban történt a Patak-uccában. Nagyon beteg öregasszonyhoz hívtak. Olcsó gyógyszert írtam neki, alig 20 Lej értékűt. Mikor másnap meglátogattam, a remélt javulást nem észleltem, akkor mondotta a fia, hogy tegnap nem volt meg a szükséges pénz a gyógyszerre. Ma azonban temetés volt s a harangozással megszerzett 20 lejtel elhozhatta a gyógyszerre. S ehhez hasonló eseteket még igen sokat tudnék elbeszélni. De hagyjuk ezt a komoly témát: élvezzük a rádiót.

Ethalkult a társalgás, a rádió szól, de mintha a zene szívéhez szóló dallamában szenvedő emberfarsaim segélykérő sírjait zengénének.

Az utolsó orkán

(Regény a XXV-ik századból.)

Irtá: ZOMORA S. JÁNOS.

Copyright by „Jóesté!”

(214)

A Deltát a Cepheusz, Deneb Hattyu, Atair és Sas vetületében kutatták, de hiába, a műszerek érzékenysége nem mutatta ezeknek a Kohéziroboknak jelenlétét.

Bizonyosnak látszott, hogy a Delta és Beta elveszett.

XIX. FEJEZET
UTRA KÉSEN

2498 volt. A XXV. század utolsó előtti éve. Tavasz. Júnus elseje.

A nagy energiával mekilendült munkának az eredménye, mint tízezer Kohézirob ott ágalt a miami-i hangártéren.

Az óriási stadionon is még csak az utolsó simításokat kellett elvégezni, hogy ennek a évnek a tavasza közepén megtarthassák a világ bucsu ünnepségét és megkezdődjék az utazás.

A miami laboratóriumok most már ennek a célnak elérésére adtak ki a világ minden részébe és a laboratóriumoknak rendelkezéseket.

A hangárterek vezető parancsot kaptak a Kohézirobok szétszórására.

Amerika 779 Kohézirobot kapott. Ezeket a Labrador félszigetre szelítették.

Europa 2900 készüléke a Nagy Magyar Alföldön helyezkedett el.

Azsia 5500 úrvonatát a transz-kaspi kerületbe vezényelték.

Afrika 700 azurhajója a Kufra-oázison gyülekezett.

Ausztráliába pedig 120 apparátust a New-South-Wales kormány zóságba irányítottak.

A kijelölt helyekre elszállított Kohézirobokhoz az Államrészeny-társaságok kerületi beosztás szerint már kijelölték az utasok csoportjait.

Hogy minden zavart kiküszöbölhessenek, minden államrészeny-társaság derékra csatolható Robbanumokat, egyszerre több személy szállítására alkalmas teher Csavar-Robbanumokat, Kohézirobokat becsatolt a kerületek rendelkezésére és így Amerika 7 millió 734 ezer; Európa 29 millió, Azsia 55 millió; Ausztrália 1 millió 267 ezer személyből álló első transzportja, úgy mint a többi egész kényelmesen és rövid idő alatt csoportosulhatott az utazási álmásokra. Az álmásokon a Kohézirobok úgy helyezkedtek el, hogy a közöttük levő térség és uccák teljesen kizárták azt, hogy tumultus keletkezhessek. A rendfentartását pedig erre a célra kivezényelt államkerületi milicéák látták el.

Az utazás transzportjai arra az időre, amíg a Kohézirobok elindulnak bőséges mennyiségű Nagy Eleterót és száraz vízkockákat kaptak, hogy semmilyen sem szenvedjenek hiányt.

(Folytatjuk.)

A polgármestertől kérnek jogorvoslást a névtelen uccák lakói a sérelmes adókiivetések ügyében

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A háboru utáni években egész városrészek épültek fel a külvárosi részeken. Ezek az új telepek a kiépülésük óta vajmi keveset változtak. A városi tanácsok egyszerűen megelégedtek róluk. Senki sem törődött a kis uccáskák rendbentartásával, de igen sok azoknak az uccáknak a száma, amelyeknek még nevet sem adott a város érdemes vezetősége.

Ezekről lesz szó, a névtelen uccák lakóiról, akiket nagy sérelem ért.

Történt ugyanis, hogy a városi taxakivetések során az adókiivető bizottságok rátaláltak ezekre az uccákra, (lám, ha adóról van szó, figyelmesebb a város!) Az ilyenkor szokásos taxákat állapították meg a kiivetőbizottságok, amelyeknek figyelmét még az sem kerülte el, hogy az egyes kisegyzstenciákat frontadó címen is megadóztassa, folyóméterenként négy lejjel.

A lakók részéről tiltakozás volt a válasz, amely azonban semmit sem használt. A kisegyzstenciák könnyen átlátták: itt baj van a

kréta körül, mert mégsem lehet ennyire szemérmetlenül megadóztatni egész városrészt anélkül, hogy ellenszolgáltatást kapnának az adó ellenében. A leggyeszebb külvárosi lakos is tudja, hogy a frontadót ott kell fizetni, ahol a város megfelelően gondoskodik az ucca tisztántartásáról és rendezéséről. Azonkívül gondoskodik a város a szemétkihordásról is. Ezek viszont ismeretlen fogalmak ezeken a vidékeken. A városi gazdálkodás még a belvárosi uccákban is szörnyűséges állapotokat teremt, mit várjon akkor a külvárosi lakos?

Mire az újtelepi lakosok megakarták felelkezni a sérelmes taxakivetést, a felelkezési idő lejárt s jogorvoslást a méltatlan eljárásért nem kaphattak. Az illetékes háztulajdonosok tegnap a Háztulajdonosok Szövetségéhez fordultak panaszuikkal. A Háztulajdonosok Szövetsége a panaszos háztulajdonosokkal a hét folyamán küldöttséget vezet dr. Drágan polgármesterhez, akitől most a sérelem orvoslását várják az érdekeltek.

„Három rongyos, éhes gyermek apját a keserű sors ököllel taszította a bünbe”

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A neve Regian József. Kardosfalvi lakos. Huszonkilenc éves. Három apró elhagyott gyermeknek az apja. Tavaly februárban — amint megírtuk annak idején — letartóztatták a rendőrség, mert lopott aranyórárt akart eladni egyik kolozsvári ékszerésznek. Azt az órát, amit néhány nappal azelőtt egy elbocsátott vasutas lopott egy Mikes Kelemen uccai elhagyott házból. A ház tulajdonosa ugyan is nem volt otthon és a betörő néhány társával fényes nappal behatolt a lakásba, ahonnan 150 dollárt, ékszereket és egyéb értéktárgyakat vitt el. A 150 dollárt szintén Regiannál találták meg, akit letartóztattak és még a mai napig is fogva tartanak az ügyvérségén. Ügyében tegnap tüzték ki a tárgyalást, amit mindjárt el is halasztottak.

A törvényszék folyosóján találkoztam a bünössel. Régi ismerősemet fedeztem fel benne. Három évvel ezelőtt együtt dolgoztunk a kardosfalvi téglagyárban. Én mint amatőr, ő pedig mint vérbeli gyári munkás. Jól emlékszem. Örökké csodáltam ezt az edzett, napbarnított fiút, hogy milyen szívósan tud dolgozni. Hajnaltól késő estig robotolt és mindig friss, jókedvű embernek láttam. Sokszor megtörtént, este munka után letelepedtünk a Hója alján a fűre és hallgattam, amit mesélt.

Mi a munkabírás titka? Hogyan lehet egy csésze feketével és egy darab kenyérral szakadatlanul dolgozni, stb... Aztán terveket szőtt. Elmondotta ki a felesége. Árva leány. Szintén a gyárban dolgozik. Vadházastarsak, meri nem telt a törvényes ceremóniákra.

A következő évben beszélni akartam régi munkabarátommal. Sem a feleségét, sem őt nem találtam már ott. „Már városba ment”, — mesélték az ismerősök.

A felesége és gyermekei otthon maradtak. Tavaly januárban, a lebukás előtti hónapban, az uccán találkoztam Regiannal. Elkeseredetten panaszkolt, hogy kifogyott a munkalehetőség.

Megkérdeztem, mi a szándéka? — Lehet, hogy kíváncsi vagyok — felelte — Amerikába, vagy Isten tudja, hová, de elmegyek innen.

(p. j.)

Tekőzösport

A Remény tekőző csapata vasárnap vette át az országos bajnokságon nyert harmadik csapata díját. Ez alkalommal kapta meg Téglás Sámuel tagjuk az országos egyéni bajnoki díját is. Ezen ünnepség keretében kapta meg Kálin Miklós az első díjat a Schuster-pályáról és a bajnoki díjat a Nagy-pályáról. A lélekemelő ünnepen megjelent Mórész Béla, a szövetség ügyv. elnöke, Boros főtitkár, a Vasas delegátusai, a Remény diszelnökei és 30 tag hozzátartozóikkal együtt. Az érmeik kiosztása után a Remény csapata Mórész Béla tiszteletére jelölt énekelt. — Tekőző napár. Kedő: Románia—KAC, Gárdan-pálya. Glória —Turul, Oltean-pálya. Juventus—Amateur, Nagy II. pálya. Favorit—Kombinált, Orosz-pálya. Szerdán: III. Ker. FCF—Iris, Szabó-pálya. Csütörtök: Jóbarát megy a Kelemen-féle pályára (Str. Gelu 34.), ahol az új Convín csapatával tart bevezető mérkőzést. Péntek: Juventus—Kombinált, Nagy II. pálya. — Minden csapat nevezzen be a Kolozsvár bajnokságára január 14-ig. Benevezést elfogadja a kerületi vezetőség.

Lapunkban hirdetni,
biztos sikert jelent!

Legújabb divat: a fényes kemény gallér!

néhány lejjert ragyogóvá fényezi és mossa

„Cristal-gyár”

Strada Moldovei 15. Cégtulajdonos: Tóth József.
Felvétel: P. M. Viteazul 4., Str. Nic. Iorga 2., Calea Victoria 7., Reg. Ferdinand 102.

Franciaország megszünteti a deportálást és az Ördögszigetből ismét az Üdvösség szigete lesz

(PARIS.) Az elmúlt napokban írta be a világsajtót az a hír, hogy a francia kormány mintayarmattá alakítja át hirhedi deportálószigetét, az Ördög szigetét, az oda száműzött fegyencek telepesekké lesznek.

Ennek az az előzménye, hogy Francia kamara hetekkel ezelőtt harmadik olvasásban is elogadta azt a törvényjavaslatot, mely egyszer és mindenkorra megszünteti a deportálás, számkielés intézményét.

Ez az esemény annál érdekesebb, mert a francia törvényhozás több mint nyolc évtizeddel ezelőtt, történelmi példák után indulva, cikkelyezte be azt a paragrafust, amely a súlyos bűnözőket tengerentuli száműzésre ítéli. Ezt a büntetést már a görög és a római birodalomban is ismerték, a középkori olasz közárságokban pedig elsősorban politikai vétkek megbosszulására alkalmazták. Párisban 1850-ben bevezették a száműzést törvényes büntető eszközként, mégpedig meglehetősen heves viták után, mert a törvényhozás és a bíróságok közötti szembe fordult a tervbevetett rendszabályokkal.

AZ ÖRDÖG-SZIGET
A reform mégis megvalósult és akkor vonult be a közíudatba a Cayennetől mintegy ötven kilométernyire elterülő, Francia-Guyanához tartozó Îles de Salut nevű szigetsorozat, amelynek egyike a nálunk is jól ismert Ördög sziget: oda száműzték 1894-ben „németekkel való összejátszás” miatt Dreyfus kapitányt, aki után tizenkét esztendővel később 1906-ban — nem utolsó sorban Emile Zola fáradságos agitóciója következtében — rehabilitálva és a becsületrenddel kitüntetve tért vissza Párisba.

Îles de Salut, magyarul: az „Üdvösség szigetei”: valóban kegyetlen ironia adhatta ennek a fenger felől teljességgel megközelíthetetlen földterületnek ezt a szépen hangzó nevet. A partokat hatalmas kősziklák zárják körül és a szigetsorozatnak nem egy szigetén a mult század közepe táján emberi életnek nem volt nyoma. Ilyen lakatlan sziget volt az úgynevezett Ördög sziget is, amikor 1850-ben először kötött ki partjain a hajó, hogy szárazföldre tegye a száműzöttekre ítélteket

Alig negyedszázaddal később már 800 lakója van a telepnek, közöttük 565 fegyenc.

A száműzöttek helyzete az elképzelhető legsiralmasabb volt: az elítéltek nehéz bilincsekkel a kezükön és lábukon végezték megerőltető munkájukat a bányák mélyén és a kötőüzemekben és mint elérhetetlen megváltásra gondoltak arra a ritkán előforduló lehetőségre, hogy valamely ültetvényekre vezényeljék őket, ahol a rabszolgáknál is rosszabb sorban kellett robotmunkájukat elvégezniük. Néhanapján egyikük-másikuk megkísérelte a szökést, messzire azonban nem juthatott, a kölcsönös kiadatásra vonatkozó megállapodások értelmében pedig amugyis hamarosan visszakertült oda, ahonnan elmenekült.

ESŐ NYOLC HÓNAPON AT

De nemcsak a rettenetes munka, hanem sok egyéb körülmény is végzetessé válhatott a szigeten internáltakra nézve. A 400 négyzetkilométer területű szigetsorozat leegyeje a lehető legégszértelenebb; az évek legalább nyolc hónapján keresztül szakadatlanul eső esik s a nedves levegőben ezernyi élősdielepelt meg. A más éghajlathoz szokott fegyenceket, de még a bennszülötteket is ugyyszólván évenként a legkülönbözőbb járványok

tizedelték és az európai sajtóban napvilágra kerülő rémségek hatása alatt a francia közvélemény egyre erőteljesebben sürgette a közepkört megszügyenítő büntetés kiküszöbölését.

Ez a követelés pusztába elhangzó kiáltás volt mindaddig, amíg azután 1928-ban Cayenneben forradalmi események robbantak ki: Calmot volt képviselőt rejtélyes kezek arzennal megmérgezték és az ismert politikus halála szabad járá engedte a szenvedélyeket. Néhány nap leforgása alatt hat gyilkosság történt és az áldozatok valamennyien a vezető tisztviselők sorából kerültek ki. A párisi kormány érezte, hogy presztízse kockán forog, nagynehezen rendet teremtett tehát, de — amint egy francia politikus mondta — Guyana még forrongások nélkül is örökös probléma a kormányzat számára.

1928 óta már nyilvánvaló volt, hogy a deportálás intézménye halálra van ítélve, csak az időpont volt bizonytalan, amikor ezt az ítéletet végrehajtják. Most aztán ez is megtörtént. A szigeten ezidőszert tartózkodó fegyenceket az Üdv. hadseregének közreműködésével akarják visszavezetni a társadalomba, a jövőben pedig a francia bíróságok teljesen mellőzik a száműzés kegyetlen és a célnak semmiképpen meg nem felelő büntetésének kiszabását.

Elrendelték a háztartási alkalmazottak kötelező biztosítását

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A társadalom biztosítási törvény elérkezett egy új fázisához. Ugyanis néhány héttel ezelőtti rendelet jelent meg, amely rendelet most lépett érvénybe s amely a cselédek és egyéb háztartási alkalmazottak kötelező biztosítását írja elő. Az új törvény rendelkezései szerint minden cseléd tartó gazda köteles családját éppen úgy, mint más munkaadó az alkalmazottját a betegsegélyző pénztárba bejelenteni.

A cselédek betegsegélyző pénztárba való bejelentése ugyanugy történik, mint a többi alkalmazottaké. A járulékok felét a cseléd tartó gazda, másik felét pedig a cseléd viseli.

A törvény ezen rendelkezése egyformán hasznos. Eddig ugyan is az volt a helyzet, hogy a cselédet nem lehetett a betegsegélyzőbe bejelenteni s ha mégis megbetegedett ingyenes orvosi kezelést, gyógyszerket nem kaphatott s esetleges kórházbaszállítása alkalmával a gazdát terhelték az összes költségek. Most a cseléd a legkisebb betegség esetén igénybe veheti a biztosító pénztár orvosságait, ingyen orvosi kezelést, ingyen gyógyszerket kap, sőt az esetleges kórházi költségeket is a pénztár viseli.

Betegség esetén a cseléd ugyan azon jogokat élvez, mint a többi munkások. Amennyiben betegség-

ge huzamosabb ideig tart, az első hét nap elmultával a cseléd is kapja a bejelentett fizetési osztálynak megfelelő betegpénzt. Ugyanez vonatkozik halálozás vagy szülés esetére is, amikor a cseléd szintén teljes jogokkal elismert tagja a pénztárnak és kapja a temetkezési, illetve szülési segélyeket s a befizetett hetek arányában rokkantsági segélyben részesül.

A rendelet a köz szempontjából is hasznosnak mondható, mert a jövőben a szerencsétlen cselédek is rendes gyógykezeléshez juthatnak s a cseléd tartó gazdáról is áthárul a betegsegélyző pénztárra az anyagi felelősség a cseléd megbetegedése alkalmával. Talán ez az egyetlen hasznos pontja a társadalombiztosítási törvénynek, amelynek néhány egyéb rendelkezései amugy is súlyos kifogás alá esnek.

SPORT

MAGYARORSZAG—NEMET-ORSZAG válogatott labdarugómérkőzés lesz vasárnap Frankfurtban. A mérkőzésen a magyar csapat valószínűleg a következő összeállításban fog játszani: Háda (Dénes), Biró, Török (Sternberg), Szalay, Szücs, Seres, Tamassy (Fenyvessy), Avar (Takács), Polgár (Avar), Toldi (Polgár), Titkos. Sárosy legutóbbi meccsen megsérült s ezért nem játszhatik a németek ellen. ARANYSERLEGET AJÁNDEKOZ Mussolini a torinói atlétikai Európa bajnokságon legtöbb pontot nyerő nemzetnek. Az Európa bajnokságokat szeptemberben rendezik meg.

SLAVIA (PRAGA)—FC BARCELONA 3:2 (3:2). A cseh csapat nehezen győzött.

BEFEJEZTE TELI TURAJAT A FRADI. Tizenkét mérkőzésből nyolcat megnyert, három döntetlenül végződött s egyet elveszített.

NAGYSZERU EREDMÉNYEKEL VÉGZÖDÖTT A BKE KETNAPOS NEMZETKÖZI MUKORCSOLYÁZÓ VERSENYE. A hölgy ifjúsági műkorcsolyozást Imrédi Magda nyerte, míg a férfi ifjúsági versenyt Horstyánszky István. Szenior hölgy: 1. Schrüti-wieserné (Bécs), szenior férfi: Patoky Dénes. Szenior-páros: 1. Rotter Baby—Szollás László.

SZÍNHÁZ és MOZI

RETHELY ÖDÖN színművész színiiskolát nyit. Jelentkezni lehet Str. Feleacului (Tordai-ut) 37. szám alatti lakásán.

MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Kedd, szerda és szombat este nyolc és fél órakor: Aranyifju. (Hunyady Sándor 9 képből álló bűnügyi története. A Vígsház legnagyobb sikerű ujdonsága a szerző személyes jelenlétével.)

EPITOMUNKAS OTTHON-

MOZGÓ MÜSORA:

Kedden, szerdán 5 és 7 órakor: A zsoló. Izgalmas kalandor filmszáger. Főszerepben: Jam Bennett. Hely-árak: 10 és 12 lej.

Egy mázsa
aprított búkkfa
házhöz szállítva
53 Lei
FISCHER
Str. Enescu (Gyufagyár-u.) 15.
Telefon: 1300.

Kiadó lakások és üzlethelyiség a Róm. Kath. Egyházközség házaiban.

1. Memorandului. sz. a. emeleten a Transilvania butoraktár összes helyiségei.
2. Iuliu Maniu 4. szám alatt egy kisebb üzlethelyiség.
3. Viz-uca 8. szám és Karolina-tér sarkon 2 szoba-konyhás lakás.
4. Tompa Mihály, (Caragiale) 1. alatt 4 szobás komfortos lakás.
5. Minerva (O. Goga) 11. sz. alatt, földszinten 4 szobás komfortos lakás.
6. O. Goga 13. szám alatt két 4—4 szobás komfortos lakás.

Értekezhetni Memorandului 1., emelet a Gazdasági Hivatalban.

2 fogásos ebéd 15 Lei 3 fogásos ebéd 20 Lei vacsora 12 Leittől **KEREKES Bácsinál** Erzsébet-ut sarkán.

APRÓHIRDETÉSEK

Savanként 1 lej
vastagabb betű-
vel szedve 2 lej.

Jellegű, vagy cím nélküli hirdetések kezelési költsége 5 lej. Apróhirdetéseket az napi megjelenésre déli fél 12 óráig lehet feladni a kiadóhivatalban.

LEVELEZÉS

Hirnevet adok cserébe — M. B.
— Ön az igazi — Megbízható sofőr — Együtt szerzünk — Szolid jellegű levelek vannak a kiadóban. Szíveskedjenek átvenni.

VILÁGHIRU, legújabb amerikai gyártmányú USA géppel 250 lejtől készült villanyondókat Venus szalon, Jókai-utca 11a. Ondolálás, manikűr hajvágás 15 lej. (88)

INTELLIGENS, jóslituált 35—50 éves uriember ismeretségi keresi házasság céljából jómódu, szofid urinő. Leveleket „Szerető mostoha lennék” jellegre a kiadóba. (78)

ADÁS-VÉTEL

ARANYÉRT legtöbbet fizet Orakirály. Széchenyi- tér 11. (2)

ELADÓ nagy tükrök vendéglőkben, bombélyüzletben, szabószalonban megfelelők, ugyanott nagy főzőkemma eladó. Boldog-utca 17. (13)

Ajándéknak nagyon alkalmas órák és ékszerek elrusítása megkezdődött a „RECORD” ékszer és aranybevitő cégnél, Cluj, Cal. Victoriei 1. sz. (volt Kossuth L.-utca.) Aranyért nagyon magas árat fizetnek.

SZÜCSGÉP jókarban azonnal eladó. Cim a kiadóban. (87)

KERESEK megvételre használt zománcos vas fürdőkádát, Waga, Regele Ferdinand 29. (85)

LAKÁST KERES

KÉT szoba, konyha komfortos, esetleg egy szoba, konyha komfortos lakást február 1-re keresek. Cim a kiadóban. (86)

KERESEK butorozott szobát külön bejáratú, fürdőszobával. Kertes előnyben. Esetleg kosztal. Cim a kiadóban. (77)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ azonnalra egy teljesen újonnan berendezett fűszer- és csemegeüzlet, friss áruval átvehető beszerzési árban. Ugyanott 6 éve fennálló, 2 szobából álló vendéglő berendezéssel és egy szoba-konyha bejáratú és mellékhelyiségek lakásnak kiadók. Forgalmas helyen van, új sarokház, autóbusz megállónál. Érdeklődni lehet Pata-utca 102. Pop háztulajdonosnál 2—5 óra között. (84)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszoba használatú csendes utcában abszolút szolid embernek kiadó. Boldog-utca 17. (1093)

KIADÓ két üzlethelyiség belvárosban, forgalmas helyen, bármilyen üzletnek alkalmas, különösen mézsárszéknek. Ugyanott diófa íróasztal eladó. Rudolf-ut 3. sz. (81)

ÁLLÁST KERES

FIATAL házaspár elvállalna ház mesteri állást. A férfi soffőr, felesége háztartásvezető. Vállal. Monostori-ut 131. Vékony János. (89)

ÁLLÁST KAPHAT

KERESEK egészséges, erős rakárnokot aki személyesen vállalja tűzifa kihordását. Kaucióval, tállyával rendelkezők előnyben. Unió-utca 12., udvarban. (91)

Cafatokká téptek a felrobbant kazán vasdarabjai két petroleum munkást

(TARGOVISTE.) Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap délután a Gura-Oenicei petroleum telepen. I. Gurge fűtő, aki a petroleumtársaság egyik kazánját akarta vízzel megtölteni, Jon Pugacin munkástársával együtt, robbanás áldozata lett. Ugyanis a vízzel megtelt kazán felrobbant

és a szerterepülő vasdarabok valószínűséggel

TANULÓT lehetőleg négy középiskolával felvesz Lápossy villamos-sági vállalat. Malom-u. 2. sz. (90)

KÜLÖNFÉLÉK

ISKOLÁS LEÁNY, VAGY FIU teljes ellátást kaphat özvegy urinőnél belvárosban, egyetem és gimnázium közelében 1000 lejtért. Cim a kiadóban. (1416)

KÖZÉPISKOLAI ÉRETTSÉGI-RE, polgárra, kereskedelmire (magyarországi is) előkészítő levizsgáztat volt középiskolai igazgató. Cim a kiadóban. (40)

CSÓFAGYÁST 5 perc alatt kiengetse! Szaniszló, Hunyadi-ter 17. Telefon 1282. (37)

3 fogásos ebéd

20 lei étlap szerint kenyérrel és savanyúsággal **Vadászkürt étteremben, Óvár.** — Enyedi és sámsoni fajbörök 16 lejtől kezdve. Kálmán István tulajdonos.

cafatokká marcangolták mindkettőjük testét.

A szerencsétlenül járt munkásokat megkísérelték elsősegélyben részesíteni, de néhány perc alatt mindketten kiszorultak. A robbanás következtében okozott kár meghaladja a 100 ezer lejt. Erélyes nyomozás indult meg annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a borzalmas szerencsétlenség megtörténteért.

Iliescu Victort választották a kamara elnökévé, míg az alelnökök Pálffy és Mircea lettek

CLUJ—KOLOZSVÁR. Tegnap végre lezajlott a hat hónap óta vajdó első iparkamarai tanács tagok beiktatása, majd az elnökség megválasztása. Izgalmas és mindvégig érdekes lefolyású választáson a második választási menet után Iliescu Viktor lett az elnök 24 szavazattal, míg German Laurin 23 szavazattal kiesett.

A kereskedelmi alelnökségnél Pálffy Lászlót választották meg 11 szavazattal, az ipari osztályon Mircea szenátor 22 szavazatot kapott. Sebestyén a jelöléstől visszalépett.

Ezzel bebizonyosodott az, hogy a kis emberek a maguk egységével és fegyelmességükkel diadalra tudják vinni azt a célt, amelyet maguk elé tűztek.

A választás után a szónokok hangoztatták, azt, hogy az új éra kezdetén szakítani akarnak azzal az

eddig felfogással, amely különbséget tett nagyipar és kisipar, nagykereskedelem és kiskereskedelem között.

Reméljük, hogy a tegnap megválasztott új vezetőség beváltja a hozzáfűzött reményeket és új szellemet visz a Kereskedelmi és Iparkamara falai közé.

Hölgyek figyelmébe!

Kabátok
Kosztümök
Ruhák

olcsón
elegánsan

készülnek:

Anny Kepp szalonban,

Iuliu Maniu 8. (Héja-himzöszalon).

IGAZGATÓTANÁCSI ÜLÉS
TART AZ EGYHÁZMEGYEI
TANÁCS

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A román káth. Egyházmegyei Tanács (Status) Igazgató Tanácsa ma, január 9-én igazgató tanácsi ülést tart. Az ülésen gróf Majláth püspök távollétében Zomora Dániel nagypüspök, Erdély püspök helynöke elnököl. Az ülés tárgya: Az egyházi ügyek megvitása. Az ülés egy napig fog tartani s ezen részt vesznek Erdély kátholikus közéletéből az igazgató tanács választott tagjai.

ANGLIA UJBÓL TILTAKOZIK A NÉMET BIRODALMI BANK KAMATLESZÁLLÍTÁSA ELLEN

(LONDON.) Angol hivatalos jelentés szerint Németország mindig nem válaszolt a német birodalmi bank kamatleszállítása ellen Berlinben benyújtott tiltakozó jegyzékére, amellyel a bank az angol hitelezőknek járó kamatfizetések összegét leszállította. A berlini angol követ megújult előterjesztést tett a német kormánytól a válaszigjegyzék megküldésére. A brit kormány ezzel a kérdéssel kapcsolatban hivatalosan felhívta az érdekelteket, köztük az amerikai Egyesült Államok kormányát is, a Németország elleni közös akció megindítására.

TIZNAPI FOGHAZAT KAPOT AZ ALMÁSI MENYECSEKE, AKI MEGVERTE A VÉGREHAJTÓ

(NAGYVÁRAD.) Kardos menyecske állott a nagyváradi bírság előtt egy öreg bácska társaságában. Mindketten Almásyvalók és az a vétük, hogy állítólag megverték a végrehajtót. Több mint egy évvel ezelőtt az adóhivatal megbírságolta a két vádlottat, a kincstár közvegi foglalkoztatásuk is náluk, illetve csak foglalkoztak volna, de amikor Gligore Florinarian adóhivatali tisztviselő megjelent Demjion Demeterné lakásán a harcias menyecske nekiugrott és össze-vissza karmolta az arcát.

Mausu Gergely pedig, aki dohánypörölés miatt volt megbüntetve vasvillával őrizte az adókat a börtönt, amelyeket adóhivatalban el akartak vinni tőle. Florianari okult a menyecskével való esetével és körülményekkel kezdte az öregember, ez azonban a vasvillát ráemelte és ha ki nem fut az udvarból, ellátja alaposan a baját. A bíróság vád és védelem meghallgatása után 10—10 napi fogházra ítélte a menyecskét és az öreg veteránt. Az ítélet mindkét esetben jogerős.

Bejelentési

nyomtatványok beszerezhetők
Boros
papirkereskedésben.

Grand

étteremben
a Magyar
Színházzal
szemben

Családi műsor

kezdeté
este 9
órakor

Szenzációsan
olcsó és
prima ebéd

Ebéd 3 fogás 15 lej, Külföldi
vacsora 10 lej, új
zenekar

Ujabb súlyosan terhelő adatokra bukkantak Duca gyilkosainak bűnügyében

(BUKAREST.) A vizsgálóbíró, aki a Duca-gyilkosság szárait bogyozza, ujabban olyan adatok birtokába jutott, amelyek alapján megállapította az összes bűnösök kilétét.

A legutóbbi házkutatások rengeteg kompromittáló adatot eredményeztek.

Az egyik letartóztatott vasgárdistánál találtak egy listát, amely egy esetleges vasgárda-kormány névsorát tartalmazza. Ebben a listában olyan politikusok nevei szerepelnek az ismert vasgárdisták mellett, akikről eddig senki sem tudta, hogy kapcsolataik vannak a vasgárdával.

A vizsgálóbíró rendeleteire ma újabb házkutatásokat eszközölnek.

(BUKAREST.) A Tatarescu-kormány ma délelőtt tartotta első minisztertanácsát. Tatarescu ismertette azokat a nehézségeket, amelyek ma a kormányra hárulnak.

de az ország helyzete azt kívánja, hogy a kormány ezekben a nehéz napokban is derekasan megállja a helyét felelősségteljes pozíciójában.

A minisztertanács elhatározta, hogy a parlament összehívása után az összes reszortok elkészítik a javaslatukat, amelyeket egy szakértő bizottság fog áttanulmányozni és csak azután kerül a javaslat a parlament elé.

A legfontosabb javaslat a konverzió reformja volna s ezért már most egy bizottságot neveztek ki Bratianu Dinu elnökletével, mely tanulmányozza a konverziós törvényt s későbbben megteszi a javaslatát.

Az új törvényjavaslatok között első helyen áll az adóleszálításra vonatkozó törvény és a bélyegtörvény revíziója.

Külön törvényjavaslat készül, amely az adózó és az állam, a lakó és a háztulajdonos közötti viszonyt szabályozza.

Meztelen táncosnő a lánghan. A bournemouthi színház előadásán egy orosz balett is szerepelt. Az egyik táncosnő lánghatól körülvéve jelent meg a színpadon. Ugyanis a ruhája egy hantulat-lámpától meggyulladt. A szerencsétlen lány annyira megijedt, hogy a színpadra futott ki. A közönség megdermedve nézte, hogy ég a táncosnő ruhája. Szerencsére az egyik színész nem vesztette el lélekjelenlétét, a lányhoz rohanna letépte róla égő ruháját. Pillanatok alatt meztelenül állott a színpadon a táncosnő, majdnem 3 ezer ember előtt, de életét megmentette partnere lélekjelenléte.

MUNKANÉLKULIEK VERES TUNTETÉSE FRANCIAORSZÁGBAN. Calaisban tegnap nagyszabású tüntetést rendeztek a város munkanélküli polgárai, akik a városháza előtt tömegesen csoportosultak és az ideiglenes hidegek miatt a pénzbeli munkanélküli segélyen kívül fűtőanyagul szénét is köveleltek. A városi hatóság intézkedésére a rendőrség egy osztaga vonult fel a tüntetők ellen, akiket csak revolverteres áttakkal tudott szétoszlatni. Az összecsúszkózásnál 12 rendőr súlyosan megsebesült. A városban a kereskedők egész nap zárva tartották üzleteiket, mert újabb tüntetések től tartottak.

Nő keze van az afgán király meggyilkolásában. Kabul-i jelentések szerint Nadir kán meggyilkolásával kapcsolatban eddig tizenhat embert végeztek ki és kettőt életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélték. A Times delhi távirata szerint Abdul Kali, aki Nadir kánt megölte, kivégzése előtt beismerte, hogy kedvese, egy előkelő afgán nő bujtotta fel a gyilkosságra. Ez a nő Amanullah, az előző afgán uralkodó udvartartásához tartozott és azt remélte, hogy Nadir kán meggyilkolása után forradalom tör ki az országban és Amanullah újból elfoglalhatja trónját.

PIROS SZEGFŰ A HÓ ALATT. Most, hogy az enyhe időjárás következtében mindinkább fogy a hó, Zsulyovich Antal dr. kiskőrösi ügyvéd kertjében az olvadozó méteres hótakaró alól egész esokorra való kinőtött szirma piros szegfű került elő. Valamennyi szegfű pompásan illatozik. Igen sok a nyiladozó bimbó is a szegfűtőkeken. Nyilvánvaló, hogy ezek az ősszel kintrekezt szegfűk a kertet vastagon elborító hótakaró melegében nyilottak ki.

RÁDIO

SZERDA, január 10.

Bukarest. 12: Gramofon. 13.15: Könyvnyű lemezek. 17: Rádiózene. 18: Hírek. 18.15: Rádiózenekar. 19: Előadás. 19.20: Gramofon. 19.45: Előadás. 20.45: Shilton Róbert énekel. 21.15: Philip Vazul begedül. 21.45: Hírek. 22: Rádiózenekar. Budapest. 6.45: Torna, utána gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: Felolvasás. Közben gramofonlemez. 12: Déli hangverseny. 13.30: Honvéd zenekar. 14.40: Hírek. 15.30: Diákfelőra. 16: A szendvicsekről. 16.45: Hírek, pontos idő. 18: Kék Lajos dr. régi magyar nyelvemlékekről. 17.30: Fényes Alice hegedül. 18.30: Róosz Emil zenekara. 19.15: Zilahy Lajos előadása. 19.50: Malecky Oszkár énekel. 20.25: Hírek. 20.40: Hangversenyzenekar. 22.45: Giganzzene.

Élethalálharc a csendőrök és a 180 ezer lejes zsákmánnyal menekülő banditák közt

(BOTOSANI.) Buleanda községben fegyveres rablók támadták meg az urasági kastélyt és Docu adminisztrátort kényszerítették, hogy a kastélyba levő készpénzt adja át.

Az adminisztrátor a rablóknak 180.000 lej készpénzt nyújtott át, amit azok zsebre vágtak, majd kiraboltak két tisztviselőt és elmenekültek a helyszínéről.

A menekülő rablók az erdőben összetalálkoztak egy szánnal, melyen

Alexandru Mihail csendőrnagy, Grigoriu csendőrmester és Baciú közkatona ültek.

A csendőrnagy gyanusnak találta az embereket, akiket meg-

állításra szólított fel, mire azok a szánra golyózáport zúdítottak.

Az őrnagy viszonzta a lövéseket.

A csendőrmester és a katonák a lövöldözés következtében életüket veszítették, míg az őrnagy a karján sebesült meg.

A rablók egyike szintén életével fizette meg a lövöldözést.

A bevezetett csendőri nyomozás megállapította, hogy a rablók

Coroiu ismert banditavezér bandájához tartoznak és a támadást maga a banditavezér vezette.

Coroiu elfogatására megtörtént minden intézkedés.

Különös irodalmi végrendelet Norfolkban meghalt egy A. Salamon nevű magánzó, aki végrendeletében egyenként tíz fontot hagyott azoknak az íróknak, akiknek a művei életében különös elvezetést szereztek neki.

A megajándékozott írók között van Bernard Shaw is. Amikor a jegyzőtől azt az értesítést kapta, hogy egyik tisztelőjétől tíz fontot örökölt, Shaw a következő nyilatkozatot tette: "Nagyon örülök, hogy váratlanul tíz fontot kaptam, uoha ezt az összeget tulcsékélynek tartom, tekintettel tehetségemre. Nagy meglepetésemre fog azonban szolgálni, ha ez a példa követőkre talál és ha minden olvasó halála előtt végrendeletében tíz fontot hagy számomra."

Vérvörös színűvé lett a Niagara vizesés. A Niagara vize reggelre váratlanul vérvörös színűre változott. A vérvörös víztömeg biborfüggönyként zuhog alá a sziklákra. A csodálatos tümenényt a víz medrében végbenő változásokkal magyarázzák. A környékbéli érdeklődők nagy tömegei bámulják a vizesés ritka színpompáját.

Folyóba zuhant autójával egy szállodatulajdonos fia. Halálos autószerencsétlenség történt tegnap Koblenzben. Egy Grab nevű szállodatulajdonos fia, amikor autójával a garázsból kiindult, a Mosel folyó partján a nedves járdán kisiklott s autójával a folyóba zuhant. Grab, aki a volán mellett ült, a jeges hullámok között lelte halálát.

HIREK

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **MAYER ANTAL**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rega le Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 66, balra. — Telefon: 61.

Nyomatott a MAYER-NYOMDA körforgó gépén, Cluj-Kolozsvár.

Posta: Január 9. Szerda. Róm. kath. Vilmos pk. Prot. Wieland St. kel. Grigorie Izr. Tebeth 24.

JOESTETI

NEPSZERUSEG.

Ahová csak belépek, mindenütt azt mondják, hogy jöjjelek el a jöő héten.

Ilyen népszerű?

Nem. Adópégrehajtó vagyok...

TANUK.

Fiatalember: A csillagok a tanúm, egy szeretlek, lbikém!

Leány: Nekem elég két tanu az anyamipoeztő előtt...

NYERSKOSZTOS.

Leány: En csak nyerskosztoshoz melek feleségül.

Fiatalember: Persze, olyan nőlegényt var, aki bele mer harapni a sapanyu mába...

HARMINCÉVES ASSZONY

Első asszony: Hiába, igaza van Balának: a harminc év a legszebb kor asszonynál.

Második asszony: Pláne, ha az illető egy már egy jó negyvenéves...

KASZINÓBAN

Arisztid gróf: Unalmas ma a kasz...

Taszió gróf: Helyes, de mit csinál...

Arisztid gróf: Akkor majd megfejt...

— IDŐJÁRÁS. A Budapesti meteorologiai intézet jelentése szerint északkeleti széljárás, lassan-ént lehűlő atmoszféra, helyenként hó várható.

— Inspekcións gyógyszerárak. A közegészségügyi miniszter letárolta a hétet a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolálatot: Dr. Kohn (Főter), Somlea Ferenc József-ut). Cseresznyés Kossuth Lajos-ucca). Dr. Nagy Monostori-ut).

— Miklós herceg Ausztriában. A Miklós királyi herceg, aki a téli megportoknak is lelkes híve, az ausztriai St. Antonba érkezett, adóhol résztvesz a sitanfolyam meg-örizésében.

— Új egyetemi tanár. Ünnepe-yes keretek között iktatták be egnap este 6 órakor dr. Popovici Györgyöt a kolozsvári egyetem fiziológiai tanszékébe nyilvános egyetemi tanárnak. A beiktatást dr. Martinescu, az orvosi fakul-ás dékánja végezte. A hallgató-ság sorai között helyet foglaltak Vajda Sándor volt miniszterel-ők, dr. Nitescu európai hírnevű fiziológus is.

— Nincs öbbé „Napöröm” Bécsben. A bécsi városi vezetőség, mint tartományi kormány, feloszlatta a „Napörömök” elnevezésű test-nevelési egyesület. Az egyesület Ausztriában meg akarta honosi-tani a Németországban divó mez-telenségi kultuszt. Az „Önsegély” elnevezésű munkaszerzési és tery-gazdálkodási egyesületet minden fiókjával együtt feloszlatta a kor-mány.

Rendőrkézre juttatta a pénzhamisító bandát az egyik cimborá könnyelmű dicsekvése

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Tegnap este 10 óra tájban egy jólöltözött férfi mulatott a vasuti állomás mellett egy étteremben. A mulatozó férfi dicsekedni kezdett, hogy neki pénze van és hogy szavainak hitelt szerezzen, tárcájából két vadonatúj 100 dináros vett elő.

Valakinek gyanus volt a mulatozó férfi viselkedése és értesítette a rendőrséget, ahonnan Draghiciu rendőrigazgató, bűnügyi osztályfőnök és dr. Rozvan komiszár szolgálatos tiszt kimentek a vendéglőbe. Itt a mulatozó férfin Grana Sándor büntetett előéletű betörőt ismerték fel. Grana a rendőrségi embereket amikor meglátta, megkísérelte, hogy elmeneküljön, de azután a sorsára bízta magát.

Előbb az volt a gyanu, hogy a betörő lopja a nála levő dinárokat. Grana különböző meséket próbált előállítani, majd beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy a nála levő dinárok hamisítványok. Azokat ő gyártotta és most akarta forgalomba helyezni.

A beismerő vallomás után Draghiciu rendőrigazgató és dr. Rozvan komiszár azonnal kiszállítottak Grana Sándor Str. Mester Manole 12. sz. alatti lakására, ahol házkutatást tartottak. Még mielőtt a rendőrség emberei hozzáláttak volna a házkutatáshoz, öszszetalálkoztak Boete Sándorral, szintén több évre elítélt büntetett előéletű betörővel, akit ugyan csak őrizetbe helyeztek.

A házkutatás alkalmával egész modern pénzhamisító eszközök, színnyomáshoz szükséges alkalmatosságok, víznyomásra berendezett prés és klisék kerültek elő, valamint 200 darab teljesen elkészített 100 dináros bankjegy.

A pénzhamisító felszerelést és a hamis bankjegyeket a rendőrség lefoglalta és a két letartóztatottal együtt beszállította a központi rendőrségre, ahol azonnal megkezdették a pénzhamisító kihallgatását.

Grana magára vállalta a hamisítást s hangsúlyozta, hogy társa nem segédkezett neki, csupán tudomással bírt a hamisításról.

A későbbi kihallgatás során a pénzhamisító betörő beismerte, hogy

összeköttetésben állott egy ugancsak büntetett előéletű emberrel, Müller Zsigmondal, aki jelenleg Kolozsváron fényképész és akinek a Malom-uccában van a műterme. Müller készítette a fényképeket a bankjegyről s azokat

Temesváron egy Siszler Ignác nevezetű népnök klisírozta. Siszler pénzhamisításért többször volt büntetve, sőt legutóbb dinárhamisítás miatt ítélték el.

A rendőrség azonnal intézkedett, hogy Müller fényképészt letartóztassák s ugyanakkor telefonon utasította a temesvári rendőrséget, hogy Siszler Ignácot haladéktalanul tartóztassák le. Egy óra múlva visszaérkezett a temes-

vári rendőrség telefonválasza, amely szerint Siszler letartóztatták.

Ebben a pillanatban még nincs megállapítva, hogy a hamis dinárok közül a hamisítók hány darabot helyeztek forgalomba. Anynyi már most megállapítást nyert, hogy

Siszler több száz darab hamis

dinárt vitt magával Temesvárra, de hogy ezekkel a dinárokkal mi történt, még pozitíve nem lehet tudni.

A pénzhamisító társaság három kolozsvári tagjának a kihallgatását ma délelőtti fejezte be a rendőrség, de addig nem adják át őket az ügyészségnek, amíg Temesvárról Siszler Ignácot nem hozzák Kolozsvárra.

Egy ember botlása miatt 76-on haltak meg

(TOKIO.) A kiotai pályaudvaron borzalmas szerencsétlenség történt. A pályaudvar felett elhúzó keskeny hidon mintegy ezer ember akart áthaladni gyors egymásutánban. Az egyik ember a lépcsőn megbotlott és lezuhant,

de olyan szerencsétlenül, hogy az utána jövő embereket magával sodorta a mélységbe, akik egytől-egyet szörnyethaltak. A szörnyű szerencsétlenségnek 76 halálos áldozata van.

Belefult a tó jeges vizébe egy 62 éves halász

(ISMAIL.) Megrendítő halászttragédia történt tegnap Ismail közelében. Ciril Drozdob és Stimote Lilae halászok, akik Muravleanca községi lakosok, keresztül akartak menni a Kitai-tavon, de a tó jege beszakadt alattuk. Stimote Lilae, aki 62 esztendő öregember

volt, görcsöt kapott és belefult a jeges vízbe.

Társa, aki valamivel fiatalabb volt nálánál, valahogyan kikeménygette a jég hideg vizéből s kórházba szállították.

Két év és nyolc hónapi börtönre ítélték a közirathamisító orvosnővendéket

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Amint megírta a „Jóestét”, a törvényszék II. szekcióján tegnap zajlott le Koslovsky Sándor volt orvos-szigorló bünpere. A vádlottat 8 hónappal ezelőtt tartóztatta le a rendőrség. Ugyanis kiderült róla, hogy még 1926-ban hamis utlevéllel utazott Berlinbe, ahonnan visszatoloncolták.

Ezután orvosi diplomát hamisított, mely szerint Páduában jelen végrezt el egyetemi tanulm-

nyait. A hamis diplomával pedig először az orsói zsidó hitközséghez ment, ahonnan 3000 lejt kért arra a célra, hogy diplomáját nosztrifikálhassa. Ugyanilyen trükkel az aradi és kolozsvári orvosok egyesületétől nagyobb pénzösszeget esalt ki. Tegnap késő este hirdette ki a törvényszék Koslovsky ügyében az ítéletet, mely szerint a vádlottat

két év és nyolc hónapi börtönnel büntették. Az elítélt felebbezett.

Szénne égett a kemencén a konyhában magárahagyott kisleány

(CSERNOVIC.) Páratlanul borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a csernovicmegyei Ceahul községben. Niculae Saucino ottani lakos feleségével együtt eltávozott hazulról, otthonyagya ből csőjében egyéves kisleánykáját. A lakásban vaskályha volt, amelyben égett a tűz és a bölcöt, hogy a gyermek meg ne fázzon, amíg hazatérnek, közvetlenül a konyhakemence közelében helyezték el. A kisgyermek valószínűleg felébredt álmából, mozogni kezdett a bölcőben s ennek tulajdonítható, hogy véletlenül

a porösen izzó kemencére esett.

A kályhában sokáig égett a tűz s így történt, hogy a szülők, ami-

kor hazatértek, a füsttel telt szobában

a kemence tetején találták meg kisleányuk teljesen meg szenesedett holttestét.

Nyomozás indult meg abban az irányban, hogy kit terhel a felelősség a kisleány haláláért.

— Felmentették a lopással vádolt vót. Chira Péter 23 éves visófi gazda ez év január 7-én behatolt apósa házába, ahonnan erőszakkal több értéktárgyat vitt magával. Az após, névszerint Nagy Ferenc betörésért feljelentette vejét. A mai tárgyalás során azután kiderült, hogy a betörő nem is betörő, mert saját ingóságait lopta vissza az apósától. Felmentették.

Utlevél és vizum

nem kell, Rózsám itt az alkalmatosság. Elmehetünk könnyű szerrel. Nincs többé szesztilalom.

AMERIKAI

édes párom, itt van Főtér huszonhárom

— Sikasztással vádolják a kolozsvári gyapot és textil részvénytársaság volt igazgatóját. A textilipari részvénytársaság az elmúlt évben 150 ezer lej elszámlási csalás miatt feljelentette a kolozsvári gyapot és textilipari részvénytársaság Judovich nevű igazgatóját. Az igazgató ugyanis ezer lejre áru rendelt a cégétől, amelyből, a vád szerint 150 ezer lejjel nem számolt el. Az ügyben ma délelőtti tartotta a törvényszék IV. szekciójának tárgyalást. A vádlott elszámolt szerződést mutatott fel, aminek szerint a feljelentő cégnek a rendelt áru értékét teljes egészében kifizette. A tárgyalást a vádlottólása miatt január 23-ára halasztották el.

— Zálogházba tette az idegen hákat egy kolozsvári szabó. Wartenberg Zoltán ismert kolozsvári divatszabó bizományi sikasztásával került ma délelőtti az első tábla I. szekciójá elé. Büntetés Crisan Vasile volt Szentegyházi uccai zálogháztulajdonos, akin az orgazdaság a büne. Az első vádlott tavaly nyáron a javítás alkalmával ruhákat betette a zálogházba, amiért úgy ellene, mint a zálogház ellen bünvádi eljárás indult. A törvényszék annakidején Wartenberg 5 és fél, társát pedig 4 hónapi fogságra ítélte. Ma ketten felelősezték az ítélet. A tábla a mai tárgyalást elhalasztotta.

— Elsikkasztotta a község pénzt a sárdi bíró. Még múltév őszén történt, hogy a csendőrség letartóztatta Pop Vasile Sárd községi bíró, akiről kiderült, hogy hőszo hónapokon keresztül elcsalta a község pénztárát. Egy alkalommal 4 ezer lejt, majd ezután 9180, 6000 és végül 1770 lejt szikkasztott, amivel nem tudott elszámolni. Ügyében ma délelőtti tartották ki a tárgyalást, amelyet távolléte miatt a törvényszék február 8-ára halasztotta el.

— Hadbírósi hírek. Klein Dávid, mihályvölgyei lakos a múlt hónapban át akart szökni a magyar határon. Lefogták. Ítélet: 15 nap. — Rigó József határátlépésért három hónapot kapott. Ursu Pál a 82-es gyalogezred káplárja, Bernut László és Farkas Simon közkatona felettessük inzulálásaért ma a hadbíró elé kerültek. A vádlottakat fejenként 15 napi elzárásra ítélték. — Bojtos László alvinci katona szolgálat idején elhagyta a posztját és a kárcerből a gondjaira bízta katonatársát kiszabadította. 15 napot kapott. — Tudor József és Jósán Péter a 90-es gyalogezred katonái felettessük inzulálásaért. Büntetés: 30-30 nap elzárás.